

2017-10-23

PERSCOMMUNIQUÉ

Het economische belang van de Belgische havens - flashraming 2016

Om te voorzien in de behoefte aan snel beschikbare indicatoren over het verloop van de toegevoegde waarde en de werkgelegenheid in de Belgische havens, publiceert de Nationale Bank sedert 2006, iets meer dan zes maanden vóór de exhaustieve statistische publicatie van de resultaten, een flashraming op basis van de tot eind augustus neergelegde jaarrekeningen.

Opmerking: de cijfers met betrekking tot het jaar 2016 zijn ramingen aan de hand van statistische technieken. De definitieve cijfers die in het voorjaar van 2018 zullen worden gepubliceerd, kunnen derhalve lichtjes van deze resultaten afwijken.

TABEL 1 DIRECTE TOEGEVOEGDE WAARDE IN DE VLAAMSE HAVENS, HET LUIKSE HAVENCOMPLEX EN DE HAVEN VAN BRUSSEL

(miljoenen euro's - lopende prijzen)

	Maritieme cluster ¹		Niet-maritieme cluster		Totaal	
	2015 *	2016 r	2015 *	2016 r	2015 *	2016 r
Antwerpen	3.772	3.682	7.194	7.103	10.966	10.785
Gent	313	331	3.483	3.507	3.796	3.838
Oostende	187	179	326	328	513	507
Zeebrugge	577	578	401	418	978	996
Luiks havencomplex	27	26	995	1.132	1.022	1.158
Brussel	21	23	751	701	772	724
DIRECTE TOEGEVOEGDE WAARDE	4.897	4.819	13.150	13.189	18.047	18.008

Bron: NBB.

TABEL 2 DIRECTE WERKGELEGENHEID IN DE VLAAMSE HAVENS, HET LUIKSE HAVENCOMPLEX EN DE HAVEN VAN BRUSSEL

(voltijdse equivalenten)

	Maritieme cluster		Niet-maritieme cluster		Totaal	
	2015 *	2016 r	2015 *	2016 r	2015 *	2016 r
Antwerpen	27.544	27.485	33.372	33.352	60.916	60.837
Gent	2.671	2.885	25.169	25.187	27.840	28.072
Oostende	1.855	1.815	3.171	3.144	5.026	4.959
Zeebrugge	6.007	6.026	3.289	3.306	9.296	9.332
Luiks havencomplex	319	337	7.470	7.439	7.789	7.776
Brussel	421	360	3.798	3.676	4.219	4.036
DIRECTE WERKGELEGENHEID	38.817	38.908	76.269	76.104	115.086	115.012

Bron: NBB.

r = ramingen

* de kleine verschillen ten opzichte van de eerder gepubliceerde cijfers zijn het gevolg van supplementaire verbeteringen.

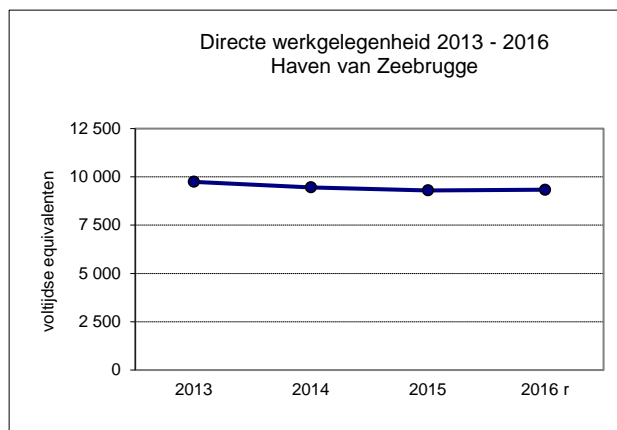
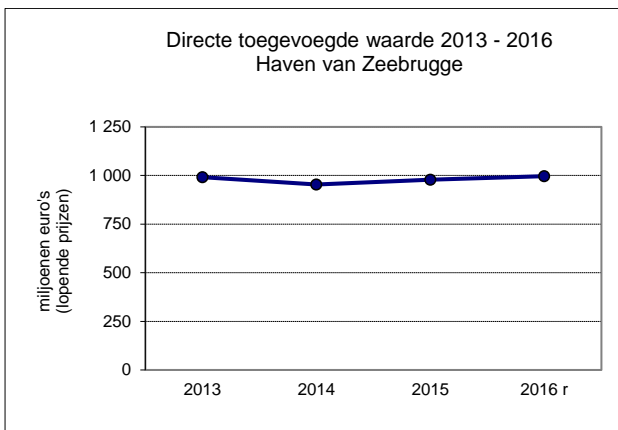
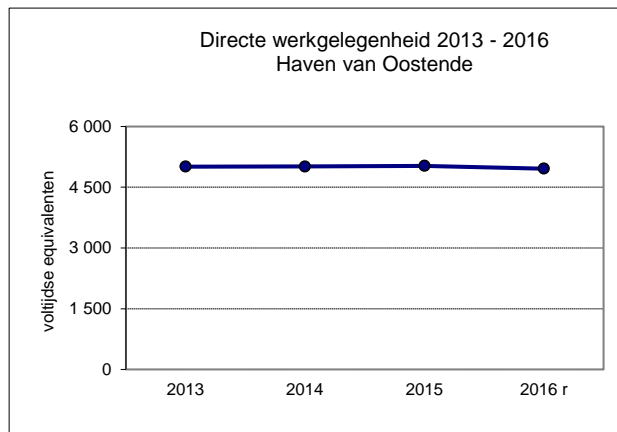
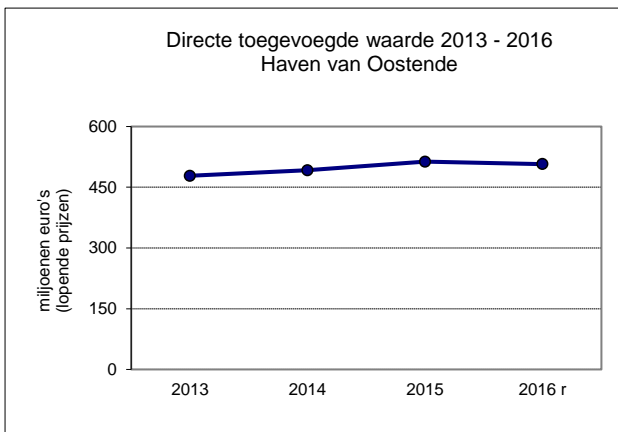
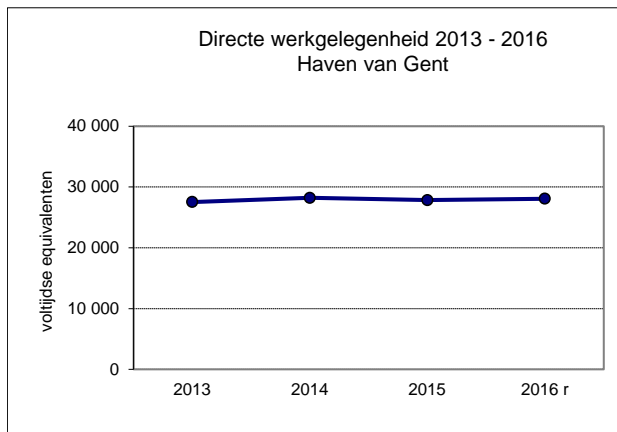
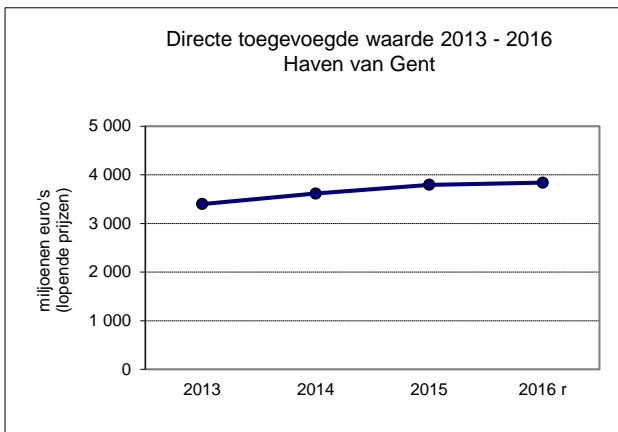
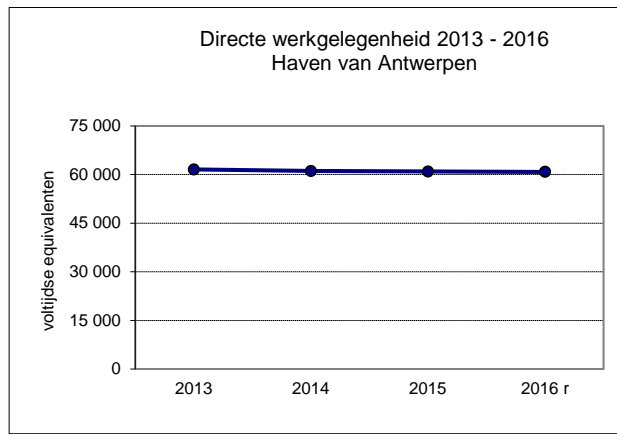
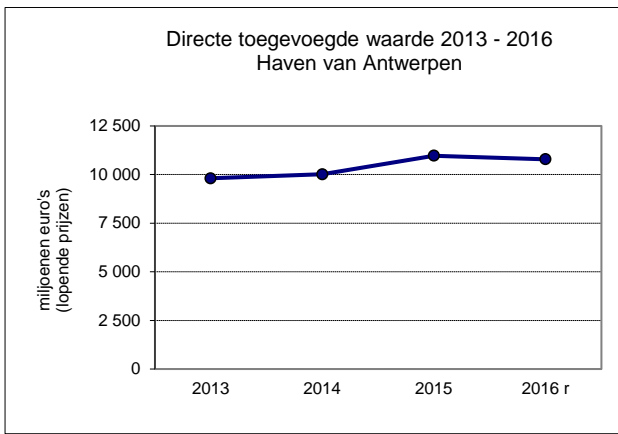
¹ Er worden twee clusters onderscheiden: de maritieme en de niet-maritieme cluster. De maritieme cluster omvat alle havengebonden bedrijfstakken die van essentieel belang zijn voor de havens (beheer en onderhoud, scheepvaart, overslag, bevrachting, goederenopslag, baggerwerken, visserij, maritieme diensten enz.). De segmenten uit de zogeheten niet-maritieme cluster hebben geen middellijke economische band met de havenactiviteiten, maar zijn er nauw en wederzijds van afhankelijk. Het gaat om de segmenten: industrie, groothandel, transport en logistieke dienstverlening.

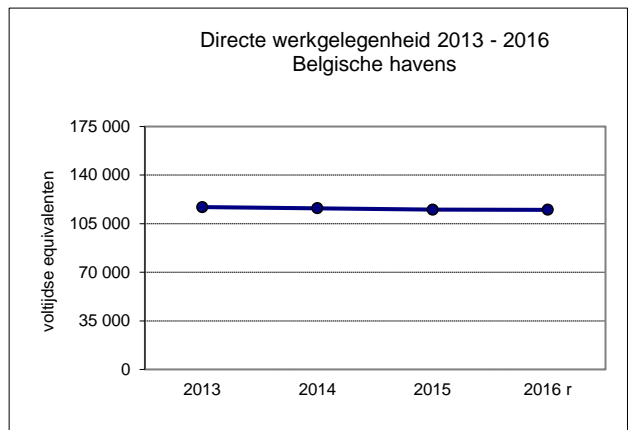
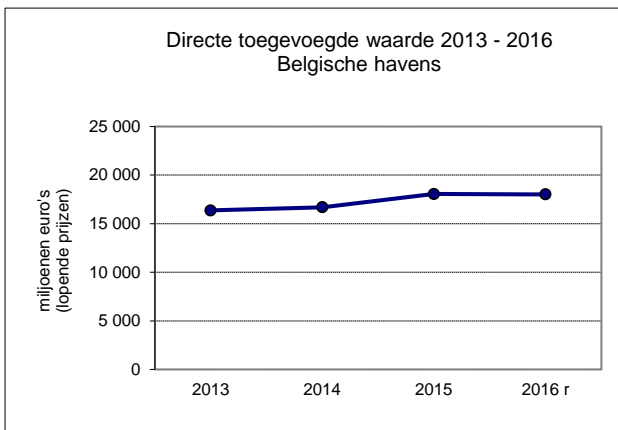
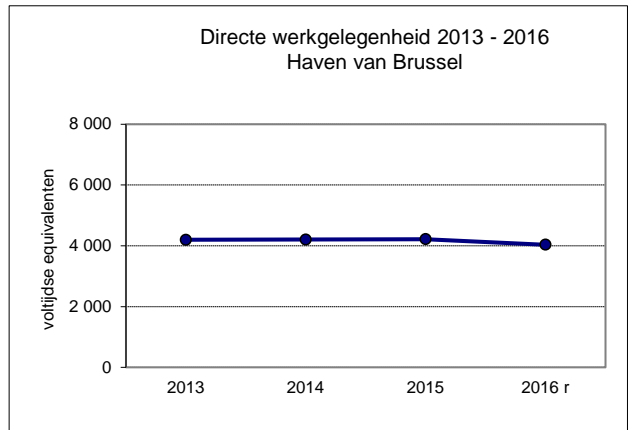
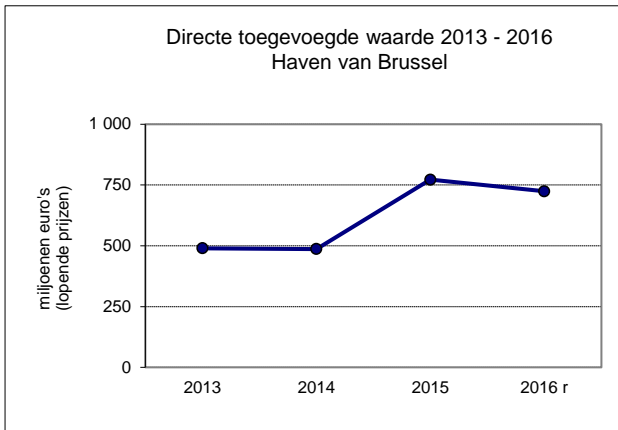
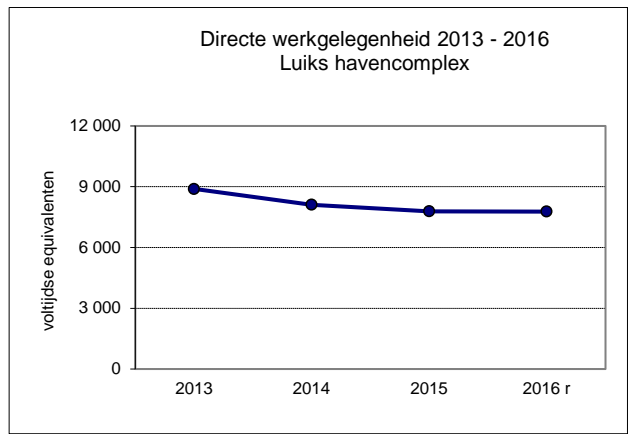
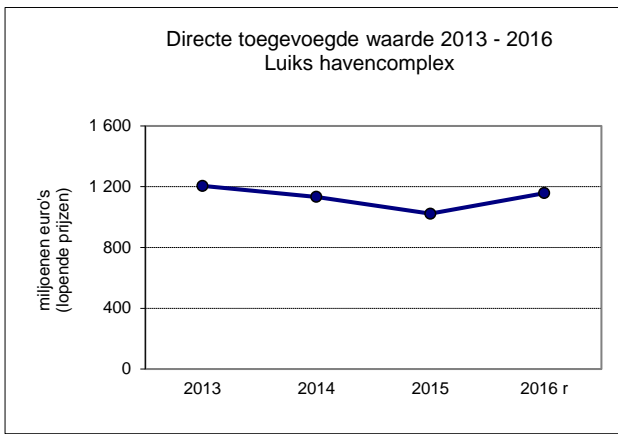
Toelichting

De in de Belgische havens geproduceerde toegevoegde waarde bleef in 2016, algemeen beschouwd, stabiel. In de helft van de havens liep ze echter terug. De sterkste daling deed zich met -6,2% voor in de haven van Brussel. Die inkrimping moet evenwel worden gerelateerd aan de uitzonderlijke stijging die in 2015 werd opgetekend. In de haven van Antwerpen konden de chemische nijverheid en de rederijen evenmin de uitstekende resultaten van 2015 herhalen, wat de totale, in de haven geproduceerde toegevoegde waarde negatief beïnvloedde. Dezelfde ontwikkeling deed zich voor in de metaalverwerkende nijverheid en in de baggersector van de haven van Oostende. De haven van Luik, daarentegen, zag haar toegevoegde waarde zeer sterk stijgen dankzij, met name, de sector van de energie en de brandstoffenproductie. Ook in de haven van Zeebrugge nam de toegevoegde waarde toe dankzij, onder meer, de goederenbehandelaars, en in de haven van Gent onder impuls van de metaalverwerkende nijverheid en de handel. De resultaten van de raming moeten nochtans met enige omzichtigheid worden geïnterpreteerd, omdat deze door een aantal fusies van ondernemingen kunnen worden beïnvloed.

De sedert een aantal jaren opgetekende dalende tendens van de werkgelegenheid in de Belgische havens bleef zich doorzetten, zij het in een veel trager tempo. In de haven van Brussel liep ze fors terug in diverse sectoren, onder meer in de handel en in het wegvervoer. Tijdens hetzelfde jaar was het banenverlies in de haven van Oostende grotendeels te wijten aan de groeivertraging in de metaalverwerkende nijverheid en in de baggersector. In de havens van Antwerpen, Luik en Gent, daarentegen, bleef de werkgelegenheid zogoed als stabiel. In de haven van Luik liep ze meer bepaald lichtjes terug in de bouwnijverheid. In de haven van Gent werd het banenverlies in de automobielsector ruimschoots gecompenseerd door de werkgelegenheidscreatie in de sector van de goederenbehandelaars en de metaalverwerkende nijverheid, in hoofdzaak een gevolg van reorganisaties en overnames. In de haven van Antwerpen gingen meerdere banen verloren in de sector van de scheepsagenten en de expediteurs. In de haven van Zeebrugge was de stijging van de werkgelegenheid te danken aan de goederenbehandelaars. Net als voor de toegevoegde waarde, dienen deze eerste ramingen echter voorzichtig te worden geïnterpreteerd vanwege de vermelde acquisities.

Het goederenverkeer nam in 2016 met 3,1% toe. De havens van Oostende en Gent tekenden een zeer krachtige groei op van 10% en meer, tegen minder dan 3% in de havens van Antwerpen en Brussel. De haven van Luik, die een jaar lang op de terugweg was geweest, ging er met bijna 6% op vooruit. In de haven van Zeebrugge kromp het goederenverkeer in dezelfde periode met 1,3%. Van alle Vlaamse zeehavens is de haven van Antwerpen de enige die haar overslag van containers zag groeien. Het bulkvervoer van droge goederen, daarentegen, steeg in alle Vlaamse zeehavens behalve in die van Antwerpen. Het bulkvervoer van vloeibare goederen nam toe in de havens van Antwerpen, Gent en Oostende, maar het liep terug in de haven van Zeebrugge. Deze laatste liet in 2016 evenwel een behoorlijke groei in het roll-on/roll-off-verkeer optekenen. Dat verkeer nam ook in de haven van Gent toe, terwijl het in Antwerpen afnam.

TABEL 3 GOEDERENVERKEER IN DE BELGISCHE HAVENS

(duizenden ton; het verloop is uitgedrukt in een percentage)

	Antwerpen		Gent		Oostende		Zeebrugge		Vlaamse havens		Verloop
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015 - 2016
Containers	113.295	117.910	258	133	0	0	15.625	14.445	129.177	132.488	+2,6
Roll-on/roll-off	4.654	4.569	2.079	2.114	0	0	13.451	14.352	20.183	21.035	+4,2
Conventioneel stukgoed	10.005	9.804	3.564	3.701	43	29	1.174	1.496	14.786	15.030	+1,6
Vloeibare bulkgoederen	66.685	69.245	3.721	5.429	29	91	6.754	6.032	77.189	80.798	+4,7
Vaste bulkgoederen	13.786	12.642	16.740	17.710	1.223	1.344	1.315	1.488	33.064	33.184	+0,4
GOEDERENVERKEER	208.425	214.170	26.362	29.087	1.295	1.464	38.318	37.813	274.400	282.535	+3,0
Verloop 2015 - 2016		+2,8		+10,3		+13,1		-1,3		+3,0	
Luik									14.605	15.462	+5,9
Brussel									4.364	4.480	+2,7
Belgische havens									293.369	302.477	+3,1

Bron: Havenautoriteiten en Vlaamse Havencommissie.